

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

J.nr.: 2002-441-0018

Den 17. juni 2003

ACD/DLW/PMD, F.dir. – LFA,dept.

FVM061

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om tilladelse til markedsføring af salatrim som en ny levnedsmiddelingrediens i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) 258/97 (novel foods-forordningen).

SANCO/190/2001rev.4-1 (udateret)

Forslaget forventes sat på dagsordenen til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 17.-18. juli 2003.

Forslaget behandles i en III a-procedure i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen beslutningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der kan vedtage forslaget uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Danisco, tidligere Cultor Food Science, indgav den 28. juni 1999 ansøgning til de engelske myndigheder om godkendelse af salatrim som en ny levnedsmiddelingrediens i bagværk og konfekturer. Salatrim er beregnet til brug som fedtstoffer i lavkalorieprodukter.

Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler (SCF) afgav en udtalelse af 13. december 2001, hvoraf det fremgik, at produktet ikke gav anledning til sundhedsmæssige bekymringer. SCF bemærkede dog, at der var observeret mave-tarm-problemer ved store indtag på over 30 g pr. dag. SCF fandt, at salatrim kan accepteres anvendt som ingrediens i de ovenfor nævnte levnedsmiddelgrupper, dog ikke i produkter der har børn som målgruppe, bl.a. fordi børn generelt ikke skal begrænse deres energiindtag.

På denne baggrund har Kommissionen udarbejdet det foreliggende forslag til beslutning om tilladelse af produktet som levnedsmiddelingrediens i energireduceret bagværk og konfekturer.

I forhold til det tidligere fremsatte forslag, som blev forelagt Folketingets Europaudvalg i juni 2002, er anvendelsesområdet for salatrim nu blevet præciseret til kun at vedrøre fødevarer-kategorien energireduceret bagværk og konfekturer. Målgruppen er således ifølge det nye forslag personer, der er på energireduceret diæt. Ifølge det tidligere fremsatte forslag ville salatrim

kunne anvendes som ingrediens i "bagværk og konfekturer, der ikke har børn som målgruppe", hvilket fandtes at åbne for en bredere anvendelse af salatrik.

Regeringen agter at stemme imod forslaget, idet man ikke finder, at den foreslåede indsnævring af målgruppen er tilstrækkelig. Regeringen finder det således ikke acceptabelt, at der kan være mave-tarmproblemer forbundet med indtag af fødevarer som bagværk og konfekturer sammenholdt med den omstændighed, at der ikke findes tilstrækkelige oplysninger om, hvornår der er tale om et overforbrug. Dertil kommer, at salatrik ikke bør anvendes til produkter, der gives til børn.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

J.nr.: 2002-441-0018

Den 17. juni 2003

ACD/DLW/PMD, F. dir. – LFA, dept.

FVM061

AKTUELT NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om tilladelse til markedsføring af salatrim som en ny levnedsmiddelingrediens i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) 258/97 (novel foods-forordningen).

SANCO/190/2001rev.4-1 (udateret)**Baggrund**

Kommissionen har den 31. marts 2003 fremsendt udkast til Kommissionens beslutning om tilladelse til markedsføring af salatrim som en ny levnedsmiddelingrediens i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) 258/97. Et tidligere forslag blev forelagt den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed i juni 2002. Forslaget forventes sat på dagsordenen til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 17.-18. juli 2003.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 7 i forordning 258/97 om nye levnedsmidler og nye levnedsmiddelingredienser.

I henhold til artikel 7 i forordning 258/97 skal der træffes afgørelse om tilladelse til markedsføring efter proceduren i artikel 13, når der er fremsat indsigelse mod en ansøgning om godkendelse som nyt levnedsmiddel. Afgørelsen træffes på grundlag af et forslag fra Kommissionen, som forelægges for Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed.

Forslaget behandles i en III a-procedure i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen beslutningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der kan vedtage forslaget

uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede beslutningen.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort nærmere herfor, da der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt.

Formål og indhold

Danisco, tidligere Cultor Food Science, indgav den 28. juni 1999 ansøgning til de engelske myndigheder om godkendelse af salatrim som en ny levnedsmiddelingrediens i bagværk og konfektur. Salatrim er beregnet til brug som fedterstatter i lavkalorieprodukter.

Kommissionen videresendte den positive første vurderingsrapport til de øvrige medlemsstater den 22. november 1999, hvorefter medlemsstaterne inden for en frist på 60 dage kunne fremsætte bemærkninger eller begrundet indsigelse i forhold til ansøgningen.

Der blev inden fristens udløb fremsat begrundet indsigelse mod en godkendelse af produktet fra flere medlemsstater; bl.a. på grund af mulige mave-tarm-problemer forbundet med indtagelse af salatrim. Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler (SCF) blev herefter i overensstemmelse med forordningens artikel 11 anmodet om en udtalelse. SCF afgav en udtalelse dateret 13. december 2001, hvoraf det fremgik, at produktet ikke gav anledning til sundhedsmæssige bekymringer. SCF bemærkede dog, at der var observeret mave-tarm-problemer ved store indtag på over 30 g pr. dag. SCF fandt, at salatrim kan accepteres anvendt som ingrediens i de ovenfor nævnte levnedsmiddelgrupper, dog ikke i produkter der har børn som målgruppe, da børn generelt ikke skal begrænse deres energiindtag og idet der ikke er data til at vurdere effekten på mave-tarm-systemet ved børns indtagelse af produkter indeholdende salatrim. Salatrim adskiller sig i den forbindelse ikke fra andre stoffer, der vurderes af SCF, idet der af etiske grunde ikke foretages prøver på børn.

På denne baggrund har Kommissionen udarbejdet det foreliggende forslag til beslutning om tilladelse af produktet som levnedsmiddelingrediens i energireduceret bagværk og konfektur.

I forhold til det tidligere fremsatte forslag, er anvendelsesområdet for salatrim blevet præciseret til kun at vedrøre fødevarekategorien energireduceret bagværk og konfektur. Ifølge det tidligere fremsatte forslag ville salatrim kunne anvendes som ingrediens i "bagværk og kon-

fektur, der ikke har børn som målgruppe", hvilken fandtes at åbne for en bredere anvendelse af salatrim.

Energireduceret skal forstås som en reduktion på 30% i forhold til den oprindelige fødevarer eller et lignende produkt, idet der henvises til definitionen anført i sødestofdirektivet. Produktet skal overholde produktspecifikationen, som fremgår af et bilag til forslaget. Desuden fremgår det af forslaget, at når produktet anvendes som ingrediens, skal det anføres i ingredienslisten under betegnelsen "salatrim", og der skal være en erklæring om, at overforbrug kan medføre mave-tarm-problemer.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Området er overordnet reguleret af en forordning, og dermed er reglerne umiddelbart anvendelige i Danmark. De enkelte beslutninger er rettet til bestemte virksomheder og umiddelbart gældende for disse.

Konsekvenser

Forslaget kræver ikke implementering og har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Et tidligere udkast SANCO/190/2002rev2 (udateret) har i juni 2002 været i høring i Det Rådgivende Fødevareudvalg.

Det ændrede forslag har herefter den 13. maj 2002 været sendt i høring i Det Rådgivende Fødevareudvalg, som har afgivet følgende bemærkninger:

Økonomaforeningen har med telefax af 15. maj 2003 bl.a. anført, at man ikke kan støtte forslaget om tilladelse til markedsføring af salatrim, efter at det er kommet frem, at salatrim kan være årsag til mave-tarm-problemer. Foreningen er af den opfattelse, at såfremt mennesker ønsker at spise energireduceret mad, må de gøre dette enten gennem omlægning af deres kost eller ved at indtage mindre mængde – altså et lille stykke kage. Foreningen finder, at det er et skråplan at give mennesker indtryk af, at de kan spise det samme samtidig med, at de indtager mindre energi. Foreningen finder det også betænkeligt, at salatrim ikke bør anvendes i produkter, der gives til børn. Foreningen påpeger i så henseende, at børn som oftest gerne vil spise ligesom de voksne rollemodeller, og især når der er tale om bagværk og konfekturer, er det vanskeligt at forestille sig, at børn ikke spiser disse produkter.

Coop Danmark A/S har med e-mail af 19. maj 2003 anført, at man ikke kan støtte forslaget. Coop Danmark finder, at på trods af en indskrænkning i anvendelsesområdet af salatrim og advarselsmærkning i forhold til det tidligere forslag, bør en fedtstatter ikke indebære en sundhedsmæssig risiko.

Forbrugerrådet har med e-mail 20. maj 2003 anført, at fødevaringredienser, der både har deciderede negative sundhedsmæssige bivirkninger samt mærknings- / vildledningsmæssige konsekvenser, ikke bør godkendes til fødevarer. Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler har vurderet, at salatrim, når det indtages i mængder over 30 gram, kan give mave-tarm-problemer for voksne. Der eksisterer ikke tilsvarende undersøgelser for børn, hvorfor man ikke kender til eventuelle reaktioner på børn eller hvor store mængder, der i givet fald skal til at udløse en reaktion. Da produktet imidlertid ønskes godkendt til energireduceret bagværk og konfekturer, er det meget sandsynligt, at børn vil møde produkter indeholdende salatrim, og et indtag på omkring 30 gram synes ikke urealistisk.

Hvad angår mærkning i relation til mave-tarm-problemer anfører Forbrugerrådet, at det er umuligt for den enkelte forbruger at vide, hvad salatrim er, og hvornår der er tale om et overforbrug. Det gælder både børn og voksne. Hertil kommer, at der formentlig vil gå en rum tid, før en sådan mærkning bliver aktuel, da den forudsætter en ændring af reglerne om næringsdeklaration, i og med at definitionen på fedt skal ændres.

Endelig påpeger Forbrugerrådet, at det er uklart, hvorvidt anvendelsesområdet for salatrim er energireduceret bagværk (alene) og konfekturer eller både energireduceret bagværk og energireduceret konfekturer.

Det er ligeledes ifølge Forbrugerrådet uklart, om der er specifikke krav til sammensætningen af de energireducerede produkter. Hvis energireduktionen fortrinsvis finder sted for sødestoffets vedkommende kan der stadig være relativt store mængder salatrium i produkterne - uanset om der både er tale om energireduceret bagværk og / eller konfektur. Det kan ifølge rådet dels betyde, at et indtag på 30 gram om dagen ikke er urealistisk, dels at der fortsat kan opstå situationer, hvor forbrugeren vildledes til at tro, at der er tale om et sundere produkt, end tilfældet er.

Ernæringsrådet anfører i brev af 20. maj 2003, at der ikke er fremkommet ny dokumentation, som giver anledning til at ændre rådets udtalelse i skrivelse af 3. juni 2002, hvoraf det fremgår, at Ernæringsrådet på baggrund af den foreliggende dokumentation ikke kan anbefale, at salatrium tillades anvendt i bagværk og konfektur. Rådet kan således på det foreliggende grundlag fortsat ikke anbefale, at salatrium tillades anvendt i energireduceret bagværk og konfektur.

De samvirkende Købmænd (DSK) udtaler i e-mail af 27. maj 2003, at de indsigelser man havde, da sagen sidst var til høring i juni 2002, stadig er aktuelle. DSK anfører, at en angivelse i mærkningen af, at overforbrug kan medføre mave-tarm-problemer forekommer svært at drage nytte af, når der hverken oplyses, hvor meget overforbrug er, eller hvor meget der er i produktet. DSK anfører endvidere, at selvom målgruppen ikke er børn, vil børn let kunne komme til at spise produkterne. Ifølge DSK spiser børn som oftest de samme kager, som der serveres for de voksne, uanset børn ikke er en særlig målgruppe, og hvis de voksne køber energireducerede produkter af hensyn til deres egen vægt, er det ikke sikkert, de forestiller sig, at dette kan skade børnene, idet der ikke oplyses om, at man ikke skal give disse produkter til børn. En angivelse af "salatrium" i ingredienslisten fortæller i sig selv ikke forbrugeren hvad det drejer sig om. DSK anfører, at man således finder den krævede mærkning mangelfuld.

Fødevareindustrien og Danisco anfører med e-mail af 20. maj 2003, at man finder den foreliggende tekst tilfredsstillende og tager til efterretning, at der i udkastet til Kommissionens beslutning er foretaget begrænsninger i markedsføringstilladelsen i forhold til Kommissionens tidligere forslag fremsat i juni 2002. Danisco opfordrer på denne baggrund den danske regering til at stemme for forslaget.

SID anfører med e-mail af 20. maj 2003, at man ikke har bemærkninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Det tidligere forslag har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 11. juni 2002.

